

PROFESORUL NICOLAE MÉSZÁROS-IN MEMORIAM

O școală se creează, se înalță, se dezvoltă și subzistă în memoria generațiilor prin personalitățile ei. Școala geologică din Cluj a avut de-a lungul generațiilor câteva personalități marcante, profesorul Nicolae Mészáros, dispărut dintre noi de puțin timp, fiind una dintre acestea.

Întreaga viață și activitate a profesorului Mészáros au fost marcate de orașul de pe malurile Someșului. Născut în Cluj, în 1927, a urmat liceul "Báthori István" în clădirea situată peste drum de cea a Universității în care avea să urmeze cursurile facultății de Științe Naturale și în care avea să rămână începând cu anul 1950 ca preparator, asistent, conferențiar și din 1976 profesor.

Două coordonate majore au marcat viața și opera profesorului Mészáros: calitățile sale de pedagog de excepție și rezultatele deosebite ale cercetării sale științifice.

Dincolo de orice, profesorul Nicolae Mészáros a fost un mare pedagog. Dacă un profesor universitar reprezintă o îmbinare, uneori mai mult, alteori mai puțin fericită, între un cercetător științific și un dascăl, putem afirma cu tărie că profesorul Mészáros a realizat această îmbinare la modul cel mai fericit. Mai mult, dacă puțini profesori universitari au cu adevărat har pedagogic, profesorul Mészáros era, indiscutabil, unul dintre aceștia. Nu era nevoie de catalog la cursurile de stratigrafie, sala era întotdeauna plină, atenția desăvârșită. Prezentată de profesorul Mészáros, Geologia istorică devenea o poveste fascinantă, o revărsare de pasiune, imaginație, claritate, tumult, rigoare. Gestica inimitabilă însoțea discursul și întâpărea în memorie noțiunile. Dacă menirea dascălului este de a trezi interes și pasiune în mintea și inima studentului, profesorul Nicolae Mészáros a fost Dascălul prin excepție.

Complementul pedagogului a fost excelentul cercetător, deschizător de drumuri pentru unele domenii ale biostratigrafiei românești și creator de școală științifică.

Activitatea științifică a profesorului Nicolae Mészáros cuprinde în jur de 300 de lucrări, majoritatea publicate în reviste de specialitate de prestigiu din țară și străinătate. A publicat șapte cărți la edituri de renume (editurile Academiei Române, Științifică și Enciclopedică, Kriterion, Sport-Turism), două monografii și un număr impresionant (peste 75) de articole de popularizare a științei.

Cercetările profesorului Nicolae Mészáros s-au axat pe probleme de paleontologie și stratigrafie a depozitelor terțiare din România, drum deschis de o primă monografie publicată în 1957 la Editura Academiei asupra faunei de moluște a depozitelor paleogene din nord-vestul Transilvaniei. Dominată de un spirit mobil, atenția profesorului Mészáros nu s-a limitat la studiul moluștelor. Atent la noile metode lansate în micropaleontologia mondială, profesorul Nicolae Mészáros a inițiat primele studii de nannoplancton la noi în țară și, de-a lungul anilor, a pus bazele unei școli de nannoplancton a cărei activitate se continuă și în prezent la Cluj. Pe baza studiilor efectuate de-a lungul a două decenii profesorul Mészáros a elaborat câteva sinteze regionale care vor rămâne, fără îndoială, modele de referință (e.g. Nonnoplankton zones in the Paleogene and Neogene deposits from the Transylvanian basin, prezentată la Congresul Geologic Internațional din Japonia, 1992).

Munca didactică și cercetarea științifică au fost completate de sarcinile administrative pe care un om de valoare ajunge, vrând-nevrând, să le îndeplinească. Între 1958 și 1976 profesorul Nicolae Mészáros a fost, în diverse etape, șef de catedră, prodecan și decan.

Personalitate marcantă a geologiei clujene și românești, dispărut în mod neașteptat dintre noi în august 2000, profesorul Nicolae Mészáros va rămâne în amintirea noastră ca Dascălul hărăzit cu un inegalabil talent pedagogic, cercetătorul de excepție, deschizător de drumuri, și omul care prin calitățile sale s-a impus memoriei prezentului și viitorului.

Profesor dr. Ioan I. BUCUR

Profesor dr. Vlad CODREA